

Redacția

Str. Prundului Nr. 15

Administrația

Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacție.

Abonamentul
până la sfârșitul acestui an
5 coroane.

Exemplarul 20 fileri.

Organul Sfatului național român din Țara Bârsei

Punct prim.

Educație nouă! Se pare că prin amestecul clandestin cu conlocutorii vechi de rasă mongolică, am fost infiltrati și noi de către atavismul feudal, pe care îl numim românește nepotism. Nu facem pe nostalgi visători sau pe critici pietiști, dar trebuie să surădem, când constatăm în mediul mai prietic de căpătuială, cum ne mărginim la îndelnicirile patriarhale de-a rezolvi afaceri de organizare publică în duette și quartete,

Incepând dela Sfânta Mitră arhiească până la, te miri cari plănuiri de avansare, o febrilă circulație nervoasă pe toată linia.

Să zis că România câștigă în Ardeleani un element viguros, de o valoareasă forță morală și fizică, de un rol decisiv în procesul de preface a Țării Românești. Luptăm cu greutățile începutului și plutim în zăpăcea diletantismului, dar jinim de acum din paginile modeste ale acestui ziar, să ridicăm cuvântul față de cei, cari girându-se de nepoți sau înșiși mucenici, cari au suierit pentru împlinirea Scripturii, revendică conduceri.

Ideia românească s'a impus ca un categoric Imperativ și nu s'a făcut fa jalui ei diplomatic ardeleanescă, de nu cumva suntem siliți să citim „Manifestul Rămnitorilor din Ungaria contra Antantei”.

La Cernăut, la Chișinău Alba Iulia plugarul din hotarele pustei maghiare, gospodarul de pe malurile Nistrului, au acelamat din pieptul acoperit de cojoc Unitatea Românească și iată de ce pretindem să pătrundem în sufletul tăinic al neamului, lăsând pe alte vremuri avantajile oferite de Unire.

Enunțând osândă asupra ideii nebune de suprime politica și opinare intelectuală din trecut, înțelegând rostul acestui neam, de ce nu ne-am occupat întâi *Fro Domo vorbind*, de nevoie dascăllilor din Țara Păsărei?

De asupra acestor capete plecate, a surbat veacuri de-a rândul lumina vie a scopului din urmă, fluturând de asupra acestor apostoli ca limbă de foc, o datorie grea, străbătând prin ei în sufletul neamului soția izbăvirii, ce avea să deie lumina mare a zilei de azi, deasupra noastră, în crugul boltilor.

Și Sfat și Consiliu li lasă cu

ghiarele înspite în ţărăna, când Doamne bine săiu, că trupul neamului prin școală și numai prin școală se poate leuci.

Căci dacă Învățătorimea și școala se întrebă în ea o simplă reclamă de justificare politică, fiind doar cel mai scrobitor argument de opresiune maghiară, e neînțelește, cum nu ar forma azi motivul cel mai determinant pentru o nouă operație de cultură? Reduși la rușină lor profesional, acest proletariat intelectual, nu mai poate fi lipsit de orientări noi, de accesarea tuturor izvoarelor de civilizație universală, existență ireproșabilă, cîștoriai de studiu, biblioteci și cursuri străine; o vastă completare de cunoștințe practice.

Căci am avut norocul să cu noastre o fabrică textilă, o muzică de Wagner și o pânză de Coregio, o carte a lui Hertzka? Și cine ar profită din acest mozaic sufletește, decât generația noastră de mâine, neamul și țara întreagă, proclamând o acțiune stăruitoare în sensul ideilor de aderevății civilizației și progres. În zilele solemne în cari ne aflăm, nu potem avea alt nume pe buze, decât binelul neamului, pe care îl dorim prin o acțiune, energică a regimului nostru, regenerând în primul rînd baza morală a societății noastre, prin înălțarea clasei invățătoarești la nivelul menirei sale, față de anșamblu trecutului și deschizând pe-toată linia organizația celor, cari găsesc în forță lor fizică și morală condiția unei activități expansive, fecunde și sănătoase.

Oficiale.

Provocare.

Ofițerii, aspiranții de ofițeri, amplolați militari și aspiranții de amplolați, de toate branșele active cări nu s'au pas deja la dispoziția consiliului național român sunt provocăți să prezinte în persoana cel mai târziu până în 1. Ianuarie 1919 st. n. 1: seful armatei și siguranței publice în Sibiu.

La acel domenii, cări nu vor urma acestel provocări — nu să mai reflectează:

Comandanțamentele gardelor, legiuinilor, și generalilor români au să estrădeze imediat pe toți ofițerii, amplolați, aspiranții de ofițeri și aspiranții de amplolați militari active, cări nu sunt de tot necesari, sefului armatei și siguranței publice.

Seful armatei și siguranței publice

Boeră în p.

Gen. de divizie.

Către națunea română
din Transilvania, Banat și
Tara-Ungurească

Adunarea națională finită în 18 Noemvrie (1 Decembrie) a.c. la Alba-Iulia într-un găd și cù nespusă însoțită de un visul de veacuri al naționalei române din Transilvania, Banat și Tara-Ungurească și a decretul unirea acestor finituri cu Regatul României, iar până la întrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal, Adunarea Națională a rezervat acestor teritori autonome provizorie. Pentru conduceră mai departe a afacerilor naționalei, Adunarea Națională a instituit un mare stat național, iară acesta la ziua de 19 Noemvrie (2 Decembrie) a.c. iot la Alba-Iulia pentru guvernarea provizorie a jârlii a ales consiliul dirigitor, care s'a constituit astfel: Dr. Iuliu Maniu președinte și interne, — Vasile Goldiș culte și instrucțiune publică, apoi anunțarea raporturilor cu naționale și confesionale conlocuitoare, — Dr. St. C. Pop armată și siguranță publică, — Dr. Ir. Gheorghe Organizarea și pregătirea Constituantei, — Dr. Alexandru Vaida extinție și presă, — Dr. Aurel Lazar justiție, — Dr. Emil Hăjean codificare, — Dr. Aurel Vlad finanțe, — Dr. Victor Bontea agricultură și comerț, — Dr. Romulus Bolliș comunicații, cercuri publice, poștă, telegraf și alimentație, — Ioan Fodor societăți și higienă, — Ioan Jumanca industrie, — Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Valeriu Brânlăș și Octavian Goga „ară resort. Acest consiliu dirigitor își are sediul în Sibiu.

Prin aceasta Transilvania, Banat și județele locuite de Români ale Țării Ungurești s'au rupt de Statul-Ungar și până la înălțarea sa definitivă s'arunca cu Regatul Român un ajuns sub guvernarea noastră.

Cănd pentru înțâia dată Adresaș evântul nostru către națunea română, găndul nostru mai pre sus de tote se însoțește Ceruri și cu umilință aducem mulțumita lui D-zeu, că după cercarea îndelungată de o mie de ani a reunit la răzătiga națione române într-un singur Stat. Ca smereenie ne lochinăm memoriei Insanătorii noștri, cari vescuri de-a răsdol au suferit încărcarea nemilosă, păstrând cu credință simțul românește și pregătind astfel Invieră acestui neam la viață liberă și rodnica pentru umanitate. Monumentul neperior soi înaltă în sufletul românește tuturor acelor bravi Români, cari în războlul mondial și-au vărsat sângele, murind pentru libertatea și unitatea naționei române.

Depunem prinosul recunoașterii noastre vecinice nelinvinsei armate române și glorioșul și înțeleptul Rege al Ro-

mânlilor Ferdinand I, iar puterilor aliate, care prin străințele lor invingeri au scăpat civilizației din primulă barbareie, le exprimăm adâncă noastră mulțumită și admirație noastră.

Român!

Vîitorul de aur vi se pregătește. Adunarea națională dela Alba-Iulia a indicat principiile conduceătoare ale vieții noastre de stat și noi suntem ferm hotărâți a duce la îndeplinire cele hotărâte la Alba-Iulia.

Vrem ca pe pământul jării noastre să stăpânească dreptatea și libertatea. Dreptatea și libertatea nu numai pentru Români, ci și pentru națiunile conlocuitoare, pe care soarta de multe veacuri și le-a pus de vecini. Vrem ca stăpânească dreptatea și libertatea, nu numai pentru cel mare și puternic, ci și pentru cel slab și umilit. Dreptatea să fie pentru plugar și pentru negustor și meseriaj. Toți de-opotriva să-și afle feericirea și îndestularea pe acest pământ românesc, cîndinându-se unul pe altul și ajutându-se împreună. Toți să fie și asemenea îndrepățiri ai statului românesc. În acest scop vom da libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare, — egală îndrepățire și libertate, autonome confesionale pentru toate confesiunile, — vom înfiptui un regim curat democrat pe toate terenele vieții publice, votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe în vîrstă de 21 de reprezentarea în comunitate, — judecători ori parlament, — desăvîrșită libertate de presă, asociare și întrunire — libere propagăndă a tuturor găndirilor omenești, — vom iniția o radicală reformă agrară. Pământul care și până acum a fost muncit cu sudori de sânge în curs de veacuri de plugar, să ajungă în acea măsură în stăpânie țăranișilor, cum bătrânia lui o cere, ca să fie fericit, iar prin munca celor mulți ronda pământul nostru să fie înzecțiat. Numai popoarele care produc maximul, care supraproduc, au drept de existență în familia cea mare a națiunilor.

Vrem, ca mugitorimea industrială, temelia vieții economice în zilele noastre, să-și afle îndestularea și mijloacele boalte de răspălat a muncii sale, și în acest scop suntem hotărâți a-i da același drepturi și avantajii, cari le au muncitorii în statele cele mai înaintate din Apus.

Muncă uriașă ne este apărată pentru binele neamului, dar de bunul sfărșit o clipă nu ne îndoim. Nu credem amără că ce vin din partea dușmană noastră! Cei ce ne-au robit până acumă, nu ne lasă bucuri din catenele statului lor. Încrederea noastră nu se lemează numai pe voința noastră necinstită de a jefui și în vîtor toate puterile pentru fericirea scumpelă noastră națională, săcăpată din robie în curând va pune în urmă lumea, prin contribuționile sale la progresul civilizației.

Român!

În aceste zile mari ale prefacerii arătătoare și singure abilițe, care

în vinele voastre și vrednică de încrere a tuturor națiunilor, înainte de toate rujeți orice legături mai departe cu guvernul maghiar din Budapest și să ascultare numai Consiliul dirijitor român, guvernul vostru. Rândurile acestui guvern să le împlină cu scumpătate și sără esitare, căci acele rânduri se doar pentru fericirea voastră vîtoare. Mai ales în aceste vremuri grele nu vă dusmăniți întreloială, cînștiți viața și avearea altuia, trăiți în pace și frăptate cu cel de alt neam și altă lege, îngrijii casele și economia voastră și hîsteacă să-și urmărească suțna obinuindu-lă fară înțetare. Fiiți îngătiți, pacinici și muncitori dar de azi încolo ca îndărjire să vă apărați libertatea națională; și cînd s'ar ridica vrăju potrivnic acestel libertăți, să nu mai răbdăți de azi încolo nici o umilire, ci orice dusman al libertății voastre naționale să-l respogeu, jefindu-vă, de ar trebui, chiar și viață pentru libertate.

Dacă vă vom chema, veniți sub armă cu dragă înțimă, ca să ne apărăm moșia și neamul.

Iară noi vă săgăduim, că totălă munca noastră și viața noastră înțeagă o jertfă binelui și fericirii voastre: Așa să ne ajute Dumnezeu!

Săiuu, în 29 Noemvrie (11 Dec) 1918.

CONSILIUL DIRIGENT
al Transilvaniei, Banatului și Țărilor românești din Ungaria.

Cronică internă.

Regale prela Imperiul. Regale a primit delegația în sala festivă a tronului. Dl Goldiș păroște înainte și cu voce sonoră cîteva lăuri de jefuiri și ascultă adâne impresiunile actului unirii.

Români din Transilvanie, Banat și Țări ungurești, adunăți la marea adunare națională din Alba-Iulia, au declarat unitatea lor și a teritoriilor românești din Ungaria cu regatul român. Prin unirea acestora și prin unirea Basarabiei și a Bucovinei să împlindă visul de o țară astăi neamului românesc, unirea într-un singur stat a tuturor Românilor. Unirea preaște este un rezultat firesc al legilor istorice, o cîrjență inevitabilă a civilizației. În botul tuturor persecuțiunilor și subjugăriilor, neamul românesc a rămas până azi unul și nedespărțit etnic, păstrând în aceleași margini geografice pământul cucerit de împăratul roman Traian. Pogizia acestui pământ a fost mereu exploatați de străini. A fost astăi o nedreptate evidentă a istoriei, dar nedreptatea aceasta s'a delăterat. Astăzi progresul civilizației pretinde încheagătoare națiunilor în statul național. Unirea Românilor într-un singur stat a trebuit să fie înfăptuită prin mil de suferință și sacrificii. Istoria se face prin legi tari, mai presus decât orice putere omenească, iar obiectul și mijlocul acestor legi este biulom moritor. Fericiti suntem noi Românilor de azi, că prin noi istoria săvârșește acțiuni mărești al unirii tuturor Românilor într-un singur stat român, — fericiti că avem un Rege mare, care a înțeleas-

chemarea sfântă a istoriei. Ai fost luceafărul conducător al sufletului românesc, pentru aceea, Sire, noi îți aducem omagiu nostru, dar tot atunci noi îți aducem și sufletul tuturor Românilor de azi, cără trăiesc în Transilvania, Banat și Țări ungurești. Primește, cu dragoste, cu care Ti-l oferim omagii celor patru milioane de Români, locuitori pe acel pământ și înțindere asupra lor scutul puternic al Maj. Sale. Patru milioane de oameni, ojeliți prin suferință și lari în credință ca stâncă din munții dulcelui Ardeal, strigă azi în extaz de fericire: Trăiască Maj. Sa Regina Maria, trăiască scumpele odrasale ale Dimitriei române, trăiască în veci România-mare!

După celirea adresării de omagiu, toți cei de față au rămas vîn emotional, ochiul Maj Sale Regelui strălucesc de fericire. Di Valdă predă Maj. Sale părgamatal de unire.

Maj. Sa Regale răspunde în numele Românilor din vechiul regat, și Românilor din Basarabia și Bucovina, astăzi uniti. Cu profunda recunoștință primășă hotărîrea fraților noștri de pește Carpați, de a săvârși unitatea națională a tuturor Românilor și declar de apărîntoare pentru vecie la regatul român toate fînturile locuite de Români dela Tisa până la Nistru. Cu dragoște nejârmurită mi-am închinat viața scumpului meu popor, plin de încredere în menirea lui istorică. Prin luptă și prin jertfă D-Zeu pă dă sa înspăimă azi năspările noastre cele mai sfinte. Către aceia, care cu săngele lor au cădit nouă temeușă desvoltării noastre naționale prin devotamente neclintită, pentru opera lor, vom arăta recunoștință noastră. Voia asigura roadele binefăcătoare ale crudelor încercări pe temeiul unelui puternic democratice ale vieții frățegi între popoare și prin aceasta vom răspunde totodată și intențiilor altăjor noștri, cu cari sălătrii am luptat pentru marea casă a libertății și dreptății la lum. Să trăiesc România pe veci unită!

Reforma agrară va fi înfăptuită în curând prin decret regal și la primăvară sărani vor avea nouă regim agrar democratic. Alegerile probabil se vor zămba din lipă mijloacelor de comunicație.

Pedepsirea vinovaților. Seful guvernului a spus, că va rezolvi chestia evreiescă pe cale liberală, — va pedepsi apoi dezertorii și trădătorii după gradul de vinovație, începând cu cei mari.

Ministerul nouă. D. Brătianu, ministrul-președinte, va crea încă patru ministeri: al muncii, al sănătății publice, al prefacerii și al căilor de comunicație.

Unirea Basarabiei. Ministrul Basarabiei, Ciuhuneanu și directorul de justiție al Basarabiei, Pelivan, au remis Regelui actul de unire fără condiții și Basarabiei.

Corpul voluntarilor din Siberia și într-o lună, au declarat și

unirea tuturor ținuturilor românești și că se consideră de cetățeni români și cer spărarea dreptului lor.

Un guvern al tuturor Românilor. Ideea de a se forma un guvern de colaborare e înălțată definitiv. Încurând se va forma un guvern național, care va reprezenta unitatea politică și suflareasă a României-Mari. Vor intra în guvern doi reprezentanți ai Basarabiei, un ministru al Bucovinei și un însemnat număr de minистri ai Ardealului. Guvernul acesta va apăra fără rezerve drepturile noastre la congresul păcii și va colabora la reforma agrară și politică și la îndrumarea României-Mari pe calea democratică.

Noul ministru de domenii. Corbușeu e numit ministru al domeniilor în locul răposatului ministru Fotin Enescu.

Universitatea nouă. În jințurile românești se vor crea universități noi, iar corpul profesor al va fi completat cu profesori dela universitățile franceze.

Adunarea maghiarilor a avut loc în Cluj. În 22 I. C. După o informație a agenției "Dacia" au participat 70.000, între cari și căiva reprezentanți ai socialistilor români. Despre această "Dacia" observă, că nu sunt reprezentanți legitimi ai socialistilor români ardeleni, ci sunt dezeratori din armata română, grupați în jurul fallosului Rakowksi, care a cooperat cu regimul sovietist din Rusia.

Cuțui ocupat de trupe române. Trupele române au intrat în Cluj în 22 Decembrie.

București. Ziarul La Victoire din Paris scrie, că general Berthelot a declarat diuții Grecaneanu, că aliajii sunt hotăriji a da României Bánátul, precum și celelalte teritorii de litigiu.

București. Monitorul oficial publică cu date de 29 Noemvrie v. următoarea listă a cabinetului Brătianu: M. Ferechide ministru fără portofoliu, A. C. Constantinescu ministru industriei și al comerțului, I. G. Bucu ministru al cultelor și instrucției publice, G. G. Mărăscu ministru interenor, S. Inculețu ministru fără portofoliu, Anghel Saligny ministru lucrărilor publice, D. Buduzgan la justiție și Chiriacescu la finanțe.

Cronica externă.

Primirea triumfală a lui Massaryk în Praga. Pentru primirea președintelui republicii ceho-slovace se fac mari pregătiri. Soisirea lui se va anunța cu 32 pușcări de tun. La prima pușcătură toate clopotile bisericilor din Praga vor vesti luceafelor vestea de bucurie. La gară vor linea ordinea și vor da onoarelor trei companii ale trupelor ceho-slovace. Muza militară va cânta imnul național. În sala gării se vor aduna scriitorii, profesori, artiști, reprezentanți autorităților civile și militare. Cortegiul va fi format apoi de 40 de automobile, în fruntea căreia va merge un defasament de societăți căldări și va parcurge drumul până la Casa statului țării. Aici reprezentantul va depune jurământul pe constituție.

Statul cel a luat în stăpânire castelul și moșia dela Konopist a răposatului Franz Ferdinand.

Primirea lui Haig la Londra. A fost cu multă insuflare în 20 I. C. Debârcarea lui a fost săptătă de un public de peste 80.000 în fața primăriei generaliului i s-a lăcut primirea oficială.

Noul guvern sărbesc a constituit la modul următor: Președinte: Protic Sloian, Locuitor: Dr. Kersec Antoniu; exterior: Dr. Trimbică Antoniu; război: general Ritic Mihail; interne: Pribicevici Svetozar; culte: Davidovic Lajos; finanțe: Dr. Nuncis Momiro; justiție: Dr. Trašković Mord; comunică: Ingic Vulovic; agricultura: Petreleci Jives; poșta: Dr. Lovkovich Ede.

Gruzele demisionării guvernului Pasici ar fi: lipsa de energie față de năzuințele cuceritoare ale Italienilor; slabii; sud și croații încă pe pretins demisionarea acestui cabinet pe motivul politiciei sale pansărbe. Din felul cum s'a format noul guvern reiese, că slabii de sud vor le să și asigure o înfrângere mai mare față de partidele curat sărbătești. Probabil și finula trupelor de ocupație din Bánat să fi contribut la această schimbare a guvernului.

Criza guvernului maghiar. Consiliile de miniștri se ţin lanț. Guvernul se ocupă mereu cu situația gravă exterană și internă. Cel mai mare năceaz e, că cantanta nra vea să recunoască nici guvernul, nici republika maghiara, deoarece cabinetul Il s'occupează prea roșu.

S'a susținut ideea să se constituască un guvern din elemente radicale, dar eu colorat burghez. În acest caz socialiștii s'ar retrage dela guvern. S'a vorbit și de formarea unui guvern cu caracter administrativ.

Oricum în sănătatea maghiar sunt neliniștejor și în ce privește reforma agrară și criza o destul de acută.

Președintele Poloniei despre Belgia eliberată și Alsacia-Lorena. Președintele republicii franceze d. Poincaré, a jinut două mari discursuri în 5 și 9 Decembrie, salutând eliberarea provinciilor Alsacia și Lorena și a Belgiei.

Cetin în L'Echo de Paris: La dinelul dat Jol seara în 8 Dec., în palatul Elysee, în onoarea suveranilor belgieni, președintele republicii franceze a rostit următorul toast, pe care ospeșjei l-au ascultat în picioare: Sire, Doamnă. Vă mulțumesc că ați venit îndată după biruință să cercetați un popor care Vă îngheță, fiindcă iubește dreptul, onoarea și loialitatea. El își aduce aminte de acel tragic ajun al zilei de 2 August 1914 când Germania care garan-

tase neutralitatea belgiană Va somat ca să îl sătăcă liberă trupelor sale, căci la dinconfrătăveli îi considerați de dușmani.

La aspirarea terminului scurt de 12 ore care vi s'a dat voi, ați și răspuns cu o simplicitate sublimă, că Belgia totdeauna a respectat obligațiunile internaționale, că acceptă propozițiile cari i s'au noutificat, en se necinstește înaintea Europei, și că ea va fi ferm rezolută să reziste cu armă oricărei atingeri a independenței sale. În decurs de 4 ani voi ați așteptat fără disperare, ca dreptatea să vină să recompenseze marelle act de curaj și cinste. Dreptatea a venit, pentru că niciodată nu veți îndoi în ea; ea nu trătează pe cel care cred în ea: ea nu părăsește pe cel care o vrea.

Mult timp ați suferit. De către Sire am recitit cu emoție scrisorile frumoase ce le-am primit dela Majestatea Voastră, în decursul campaniei și în cari m'ai asigurat, că armata belgiană va lupta până la victoria comună în aria stângă a armatelor britanică și franceze. Cucerirea Liège-ului, Namurului și Anversului, incendiarea Louvain-ului, ocuparea aproape întregului vostru teritoriu, exilul guvernului vostru, lojurile mărdare ale unor dozari, care nu va putea înțelege, nimic nu va putut face că înima voastră să slăbească, nimic n'a clătină conștiința voastră.

Zilele treceau după zile, luni după luni și anii după ani pentru a smulge căiva metri de pământ dela năvălitori. Trupele voastre și ale noastre au facut mari acte de eroism și se slăbesc fără încetare, contra unui zid de fier. Soarta nu se decidea nici cum. În Belgia ocupată Germania fumulează întrigile și vexajurile. Se părea că o soartă cumpătită ar fi condamnat la un sfârșit tragic Belgia și pe regele său.

Regelă a rămas hotărît, Belgia răbdătoare și fidelă. Veni zile și apoi când sub conducerea Majestății Voastre diviziunile belgiene și aliate au trecut peste pozițiunile considerate de indestructibile, au pus pe fugă dușmanul zăpădit, au eliberat Roulers, Bruges, Ostenda. Dând și cu ajutorul mări și acțiuni repezici, au continuat ofensiva generală și neîntreruptă, ordonată de mareșalul Foch și care, Vă adus victorie. În față istoricei Majestatea Voastră are dreptul să fie înțindut de Ea, de armată sa și de poporul său. Probabilitatea Belgiei a fost mai mare decât forja. Ridică jihăzul pentru luxuria și prosperitatea Belgiei.

Vizitele lui Wilson la Curțile europene. Wilson probabil își va pleca la Dover, unde va fi primit de prințul dă Connaught. În această zi după amiază, sosește în Londra, unde va fi primit din partea regelui și a reginei.

In această zi și în ziua următoare se constătuște cu bărbății de stat. În 31 Dec., se întoarce la Paris, apoi în începutul lui Ianuarie va pleca în Italia. Se presupune că va cerceta și Spania, Helveția și Belgia.

Diplomă de doctor de onoare lui Wilson. Diploma de doctor de onoare își va predă lui Wilson în prezența lui Poincaré între mari serbări. După aceasta a devenit încreșteșcolar înaintea lui Wilson.

Inaintarea trupelor de ocupație. Mistrul de război maghiar comunică că la Diászeg Cehi au prins în avanpost maghiar. Părți de ale armatei române au intrat în Gherla și în Tarda.

Informații.

Filind linia telefonică întreruptă n-am putut da azi stările cele mai noi.

Adunarea notarilor din Bihor a hotărât să boicoteze pe notarii trimiși în locul celor, care au fugit de mână poporului.

Cetățenii români și sărbi din Budapesta, cam 100, au plecat către casă cu un vapor al antantei. Cetățenii bulgari nu au fost primiți pe acest vas.

Imperatul Wilhelm zice greu bolnav.

Gouvernul german lasă pe Hindenburg și pe mal de parte în post.

Profesorul socialist și progresiv ungher cer stergerea titlului de „profesor.” Cine învață pe alții și învățător, așa cere democrația.

Gouvernul ceho-slovac a denumit comite suprem în orășul și comitatul Pojoni.

Sârbi au oprit eșportul cerealelor din Bănașt chiar și în Sârbia.

Gouvernul maghiar cu finea lunei Februarie va sisia învidarea ajutorilor de răsboi.

Trăsura împăratului Franz Josef. Zilele trecute s-au vândut la licitație în Viena trăsuri curții imperiale. O trăsură de gală de care s-a servit de multe ori împăratul Franz Josef a fost cumpărată de ambasadorul ceh Tusu în contul guvernului ceho-slovac. În această trăsoră Ișii va face intrarea triumfală în Praga. D-ul Massaryk președintele republicei ceho-slovace.

Organizarea unui serviciu de informații și colportaj la Brașov. Astăzi a susținut la Brașov de lul. Giurgea, trimisul special al ziarului „Dacia” și reprezentantul presei române din Regat. Ea este autorizat, cu invocarea M. Cartier General din București — să organizeze serviciul de informații și colportaj, pentru presa din România în Ardeal, până în linia de demarcare.

Cei care doresc să funcționeze ca comis'onari ai ziarelor din România pentru Brașov, sunt rugați să viziteze la hotelul Coroana.

Sârbi evacuanță Bânaștul. Ambasadorul sărb a spus că Sârbi în timp de 14 zile vor evacua Bânaștul și va fi ocupat de francezi.

Pierderile Rusilor. După informațile ambaradarului rus din Madrid pierderile armatei ruse în războiul mondial,

conform datelor oficioase sunt de 9,150,000 oameni. Din ceața au căzut pe câmpul de luptă 1,700,000, răniți 3,500,000, învățăți 450,000 și în priosene au căzut 2,500,000.

Regimentul Avram Iancu în Brașov. Azi la orele 11 1/2 a. m. a trecut prin ora Brașov, prima trupă a regimentului Avram Iancu. Este sătul că în Ardealul nostru, ajunși în captivitate rusească, înainte cu doi ani au trecut în România, luptând alături de frați din regat pentru eliberarea noastră și formând acolo mai multe regimenter, cu numele martirilor noștri, de cincioace.

Prima formație militară a acestora în număr de 500 voluntari, 450 soldați și ofițeri, sub conducerea lui locot. Arieșan, au sosit pe neșteapte la Brașov, de unde și-au continuat drumul spre Sibiu, pentru a se pune la dispoziția Consiliului nostru dirigent.

La gară au fost primiți și bineveniți de președintele Statului național rom. din Tara-Bârsel, avizat în momentul sosirii lor.

Regretăm că nu am avut ocazia să primim pe scumponii noștri frați așa cum dorim și cum merită.

O manifestație imponătoare au făcut harnicii noștri fără din Stupinile Brașovului prezentându-se Vineri în Brașov, călare și încununată cu faimul nostru triunghiular, în frunte cu venerabilul lor preot Maximilian care i-a postat la fața Sfatului orașenesc, unde Statul nostru are sedință, înz de pe balcon președintele nostru Dr. Safta le-a mulțumit peșterii finita lor vrednică și mândria care ne-o fac.

O nouă jertfa a Clujului. După cum am scris în colecționele înțâmplate mai zilele trecute pe stradile Clujului făină gardiști unguri și români, a căzuți lovit de un glont studentul de liceu Octavian Petroviciu. Consiliul național român din Cluj a lansat următoare necrolog:

Consiliul național român din Cluj anunță că într-o treceare la celă eternă a înținătorului valoros Octavian Petroviciu student de liceu.

Unul din gloanțele deasupra, săjintele susțină Senatul Național Român din Cluj, a stins o viață plășindă și a făcut din corpul lui fraged un martir și ceuzei românești. Toată suflarea românească aderează cu durerea celor, ce pierd o speranță viitoare în persoana modestului student, care dela inițiale zilele ale formării Seratului Național Român din Cluj — a conlucrat cu râvnă și entuziasmul cu oricei săi mai bătrâni.

Inmormântarea se va face cu onoare militare la 21 Decembrie, la 2 ore p. m. după ritul bisericii ortodoxe române din capela moșteniră a spitalului.

In veci amintirea lui și rămâne-i numele în carteza neamului!

Cluj, la 20 Dec. n. 1918.

Con. Naț. Rom. din Cluj.

Bașbuțnicism: Din surse maghiare ni se anunță: în ștările zilei de 21 Decembrie garda română din Gurăsada, a desarmat

gardașii maghiari de acolo. Maghiarii au cerut ajutor din Soborschin. De acolo a fost pornit apoi un tren panțier sub conducerea căpitanului László. Ajuns acest tren în aproapele de Gurăsada afirmă garda română îiar și a atacat cu foc de mitralieră. Opt soldați din tren, deși aveau îndrumare severă de căpitanul său din Arad, cu invocarea căpitanului-comandant să agă dat jos din tren, au intrat în Gurăsada, s-au îmbătățit, au spart ușa bisericiei românești, necinăostre și au spart apoi și ușa școalăi românești. Amânuntele despre nelegăturile celelalte nu lipsesc. Mai mult Tichi, comandantul de linie din Arad momentan ce a astăză despre acest incident, a dat ordine că trenul să se relatăcă îndată. Căpitanul precum și celor soldați vor fi pedepsiți și a asigurat consiliul național român din Arad, că se va deplini satisfacție, care se începe cu evacuarea momentană din partea Maghiarilor a satelor Gurăsada, Ilia, Burjuc și Jofor(?)

Desmîșuire. A doua zi după plecarea din Arad a d. Dr. Stefan C. Pop șeful secției de răsboi și a siguranței publice, în ziua Aradului Hirlip, a apărut în formă de interviu o declarație a comisarului maghiar Dr. Varjassy. În înțelesul că d. Dr. Stefan C. Pop î-l arăta că trupele române la încă un caz nu vor veni la Arad și astfel Aradul nu va fi ocupat de trupe române. Cu privire la această declarație publicată de întregă presă maghiară, d. Dr. Stefan C. Pop dă următoarea desmîșuire:

Întrebând filind de către d. comis. suprem că orele intra-vor trupe române în comitatul și orașul Arad, am răspuns: Nu știm ce gând și intrau Românilor, însă dacă se vor repeta atenția de până acum în contra Românilor, de bună seamă vor intra.

Mulțumîță Reuniunea Femelor române loc aduce cele mai adânci mulțumîțe Firmei Schier, care a binevoită a dona material de ghete pentru 30 copii orfani români rămași în urma eroilor căzuți pe câmpul de luptă.

Constanța C. A. Popovici.

Mulțumîță Fărinele Alexandru Vodă din Valea dăruit 20 Cor. pentru fondul Cultural „Popa” din Dumbrău. Preimensea marinimulosul donator sincerul mulțumîță.

Popa major în retragere.

Aviz.

Dimitrie Durac

Salon de ras și de tuns Strada

Lungă Nr. 52.

Se roagă cu stimă de binevoitorul sprijin al publicului român din 3-6 Brașov-Vechi.

bucovineni, ardeleni și ungureni să formeze Legiușii români în toate sateli și să depună jurământul numai pe drapelul tricolor român.

Regimentele 64, 2, 57, curăț românești, staționate în Viena și Praga au și deținut jurământul, punându-se în serviciul Comitetului militar central din Viena.

Cronica externă.

Marea tragedie a Europei centrale și-a ajuns punctul culminant din acțiul V. Vîrful trupei al clădirii despotică, se prăbușește în adâncuri, după ce uraganul poros la Marnă i-a săpat temeliile. Dâm și înzile, căci fiecare formează un dat istoric de cea mai mare importanță.

Garda roșie din Viena în dezvoltare și consolidare.

Garda roșie a ocupat comandanția generală militară, ministerul de răsboiu, Schöbrunn-ul și palatul împăratului. Seară a opriș un automobil în Mtrialhofferstrasse în care se aflat baronul L. Rötschke.

S'a încheiat armistițiul cu Germania.

Din Amsterdam se anunță: telegramme fără fir prinse sicu spun, că contractul de armistițiu între Germania și antanta s'a încheiat. Ostilitățile au început în 11 Nov. la 11 ore a.m.

Károlyi a înjur în Olandă.

Se afiră, că autoritățile olandeze îl vor interna. Prințul moștenitor nu i-a rezisit să fugă. Agenția Wolff desemnează, că și Hindenburg — omul „nervi de fier” — și prințul Rupprecht ar fi în Olandă.

Prințul moștenitor german moartă.

Berlin, 12 Nov.

Prin Haag sosește stirea că prințul moștenitor german a fost ucis de soldați.

Revoluție în Franță?

Berlin, 12 Nov.

Se anunță, că în Franță și ar fi început revoluția și că guvernul lui Clemenceau ar fi căzut. — Dăm această stire cu rezerva curență.

Manifestul de abdicare a împăratului austriac.

Se telegraftă din Viena: împăratul Austriei a dat următorul manifest.

„Deasă pagină mea pe tronul întrepușor mi-am dat silință, ca să scap posibilele mele de grădiniile războiului, la căruia pornise nu am luat parte. Am lucrat fără govoră pentru a restabili viața constituțională și am deschis popoarelor mele drumul la ajungerea independentei de stat. Nu vreau, ca persona mea să fie o pierdere în calitatea lor de desvoltare. Aceasta prelabil hotărărea, pe care o va aduce Austria-germană cu privire la forma viitoare de stat. Poporul a luate în mână sale conduceră prin reprezentanții săi.

Ablăz de orice participare în afacerile statului. Totodată absolv guvernul meu din oficiu! Încredință! Poporul austriac-german să crească și întărească răndiditatea noastră cu înțelegeri și indulgență. Feric-

rea poporului meu dintr-un început a fost că mai fierbință dorința a mea. Numai pacea interna poate vindeca ranile războiului!

Carol.

Mobilizarea armatei române.

Guvernul român a mobilizat contingentele amilor 26—52, atât în Moldova cât și în Muntenia. Scopul ar fi oprirea Nemților în retragere și din România de-a nu duce nimic cu el, din enorme cantități de alimente, lână și alte obiecte de preț îngrămadite în toate magazinele căilor ferate române.

Organizarea noastră națională.

Stația Statului național român din Tara-Bârsel.

Brăov 12 Nov.

Peste prima dată s-a întrunit azi *Stația națională română comitetență din Tara Bârsel*, în număr complet. Adunarea fiind publică, au luat parte și alii intelectuali din loc și jur.

O viață emoțioasă a sărbătorisit părțilui I. Sporea în fruntea lor 10 voiniți din Feldioara cu steagul național și într-un sănătăține naționale.

Urmand desbatelerile asupra chestiunilor zilei, s-a pretragut la deosebi chestia cea mai arătoare, de organizare politică și militară.

După rapoartele diferitorilor membrilor, s'a constatat, că în lipsa unor directive precise, comunitatea s'a organizat după cum le-a dictat împrejurările momentane și uneori deosebit de gravă.

In fața acestor situații Stația națională comitetență a precizat felul de organizare prin următoarele:

1. În fiecare comună Stațul național român, va pretrăcea singur afacerile, cari privesc alimentația și ordinea publică, iar hotărârile sale le va comunica Stăturilor străine, prin delegații săi.

Se impune deci o cooperare a populației în chestiuni economice și de siguranță publică.

2. Stațul național român — comunale ar să pretindă controlul asupra autorităților civile locale în ce privește avereia comunei, banii, bucate și vite.

3. Urmand exemplul celor din Feldioara, Stațul național român să protesteze în contra așezărilor trupelor armate în comune.

In ce privește organizarea militară, în garde naționale curat românești, Consiliul militar român din Brăov, prin D-nul ofițerul Zărnoavean și Săbăden, va îndeplini această organizație în toate comunele.

Cu satisfacție se ia în cunoștință apariția unui organ de publicitate, *„Glasul Ardealului”*, în serviciul Stației naționale române din Tara-Bârsel.

D-nul German prezintă lista Mecenătorilor, care au sprijinit înființarea acestui ziar:

D-nul Costandin A. Popoviciu	4000 Cor.
• D. Tomoșoiu	2'000 -
• D. Ronca	2000 -
• L. Josif	50 -
• Dr. Saru	100 -
Stațul național din Feldioara	50 -
D-nul Sâmbotin, preot	100 -

In Brăov, în chestiuni economice și de siguranță tractează o comisiune de 7 membri, în conțelegeri cu celelalte națiuni.

De încheiere, Stația națională comitetență din Tara-Bârsel prin rostul președintelui Dr. Vasile Băluță anevoiează la conștiința tuturor fililor neamului românesc, rugând să-și păstreze cumpăratul, să nu dea năstere la certuri, nelinălăgeri, turburări și. n. Aceasta o cere astăzi interesul țărănește și viitorul întregului neam românesc. Ședința s'a terminat cu înalonarea inimoului național.

Observare. Din cauza tehnicii Statutele de organizare ale Gardii naționale, care aveau să intră în cadrul acestui raport, se vor publica numai în Nșul de măsuță.

Din România.

Ministrul Român pentru Ardeal și Bucovina.

Numește d-lor Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Stefan C. Pop de ministri pentru Ardeal și a d-lor Florod și Nistor pentru Bucovina se confirmă.

În legătură cu dimisia guvernului Marghiloman.

Din București se anunță: Dimisările d-lui Marghiloman a fost provocată do-o vată a tantiei trimisă dela cartierul general din Belgrad printre curier, care a parcurse distanță până la Iași cu aeroplani.

Proclamația Regelui Ferdinand.

Regelul Ferdinand a dat o proclamație către popor revenind la vechele planuri să-l înlocuiască și împărăținele decocumata 2 milioane hectare de pământ.

Mackensen și-a lăsat catrânsule.

Despotul de tristă memorie al României ocupate, Mârza Sâr Mackensen împreună cu 2000 ofițeri și 200 automobile a plecat-o de acasă spre Oderberg. „Adio și rederevenă”...

Informații.

Ofițeri și soldați francezi la București.

București 12 Nov.

Ministrul de răsboiu ungăr a anunțat populația capitolului, că peste cîteva zile vor sosi acolo 50 de ofițeri și 1000 de soldați francezi, ordonând totodată să se lea dispoziții pentru închivătare.

Stația Națională Română din Tara Bârsel.

Vineri la 2/15 Noembrie la 10 ore înainte de amiază va fi înșe sădiniță în sala de sedințe a Comitetului parohial de la Biserica St. Nicolae.

Ultima reflecție.

Din partea celor viruți în „Declarația d-lui Arseniu Vlaicu și „Lămuririle” fraților ale tovarășilor d-sale Nicolae Salicio, suntem autorizați să declarăm, că *Stația Națională Română din Tara Bârsel* și-a spus față de d-lor, ultimul *cuvânt*.

Redacta.